

PRO LEGE

O colecție necesară oricărui jurist.

**Ediția 1
2017**

**Ediție îngrijită
de prof. univ. dr.
Dan Lupașcu**

– Realizat cu sprijinul –
MAREȘ / DANILESCU / MAREȘ

S.C. UNIVERSUL JURIDIC S.R.L.

București, Bd. Iuliu Maniu, nr. 7, Corp C, parter, Sector 6
telefon: 021 314 93 15; 0733 674 325; fax: 021 314 93 16

Unidiv Juridic

București

2017

CODUL PENAL¹⁾ (Legea nr. 286/2009)

TABLA DE MATERII

PARTEA GENERALĂ	(art. 1-187)	9
Titlul I. Legea penală și limitele ei de aplicare	(art. 1-14)	9
Capitolul I. Principii generale	(art. 1-2)	9
Capitolul II. Aplicarea legii penale	(art. 3-14)	9
Secțiunea 1. Aplicarea legii penale în timp	(art. 3-7)	9
Secțiunea a 2-a. Aplicarea legii penale în spațiu	(art. 8-14)	14
Titlul II. Infracriunea	(art. 15-52)	18
Capitolul I. Dispoziții generale	(art. 15-17)	18
Capitolul II. Cauzele justificative	(art. 18-22)	18
Capitolul III. Cauzele de neimputabilitate	(art. 23-31)	19
Capitolul IV. Tentativa	(art. 32-34)	21
Capitolul V. Unitatea și pluralitatea de infracțiuni	(art. 35-45)	21
Capitolul VI. Autorul și participanții	(art. 46-52)	25

¹⁾ M. Of. nr. 510 din 24 iulie 2009; în vigoare de la 1 feb. 2014, cu excepția dispozițiilor art. 446 alin. (2) și (3) care au intrat în vigoare la 4 zile de la publicare.

Abreviere: NCP (Noul Cod penal).

Istoric:

- L. nr. 27/2012 pt. modif. și compl. CP al României și a L. nr. 286/2009 privind NCP (M. Of. nr. 180 din 20 martie 2012);
- L. nr. 63/2012 pt. modif. și compl. CP al României și a L. nr. 286/2009 privind NCP (M. Of. nr. 258 din 19 aprilie 2012);
- L. nr. 187/2012 pt. punerea în aplicare a L. nr. 286/2009 privind CP (M. Of. nr. 757 din 12 noiembrie 2012; în vigoare de la 1 februarie 2014);
- D.C.C. nr. 265/2014 (M. Of. nr. 372 din 20 mai 2014);
- D.C.C. nr. 508/2014 (M. Of. nr. 843 din 19 noiembrie 2014);
- L. nr. 159/2014 pt. abrog. art. 276 din L. nr. 286/2009 privind NCP (M. Of. nr. 887 din 5 decembrie 2014);
- D.C.C. nr. 732/2014 (M. Of. nr. 69 din 27 ianuarie 2015);
- D.C.C. nr. 11/2015 (M. Of. nr. 102 din 9 februarie 2015);
- D.C.C. nr. 603/2015 (M. Of. nr. 845 din 13 noiembrie 2015);
- O.U.G. nr. 18/2016 pt. modif. și compl. L. nr. 286/2009 privind NCP, L. nr. 135/2010 privind NCPP, precum și pt. compl. art. 31 alin. (1) L. nr. 304/2004 priv. organizarea judiciară (M. Of. nr. 389 din 23 mai 2016);
- D.C.C. nr. 405/2016 (M. Of. nr. 517 din 8 iulie 2016);
- L. nr. 151/2016 priv. ordinul european de protecție, precum și pt. modif. și compl. unor acte normative (M. Of. nr. 545 din 20 iulie 2016); modif. art. 287 NCP;
- Modificările aduse Codului prin O.U.G. nr. 13/2017 pt. modif. și compl. NCP și a NCPP (M. Of. nr. 92 din 1 februarie 2017), care urmau să intre în vigoare la 10 zile de la data publicării, nu au mai intrat în vigoare, ca urmare a publicării O.U.G. nr. 14/2017 priv. abrogarea O.U.G. nr. 13/2017 pt. modif. și compl. L. nr. 286/2009 priv. NCP și a L. nr. 135/2010 priv. NCPP, precum și pt. modif. L. nr. 135/2010 priv. NCPP (M. Of. nr. 101 din 5 februarie 2017; aprob. cu modif. prin L. nr. 9/2017 pt. abrog. O.U.G. nr. 14/2017 priv. abrog. O.U.G. nr. 13/2017 pt. modif. și compl. L. nr. 286/2009 priv. NCP și a NCPP, precum și pt. modif. NCPP – M. Of. nr. 144 din 26 februarie 2017). Mai mult, O.U.G. nr. 13/2017 a fost, ulterior, respinsă prin L. nr. 8/2017 priv. respingerea O.U.G. nr. 13/2017 pt. modif. și compl. NCP și a NCPP (M. Of. nr. 144 din 26 februarie 2017).

Titlul III. Pedepsele	(art. 53-106)	27
Capitolul I. Categoriile pedepselor	(art. 53-55)	27
Capitolul II. Pedepsele principale	(art. 56-64)	27
Secțiunea 1. Detențiunea pe viață	(art. 56-59)	27
Secțiunea a 2-a. Închisoarea	(art. 60)	28
Secțiunea a 3-a. Amenda	(art. 61-64)	28
Capitolul III. Pedepsa accesorie și pedepsele complementare	(art. 65-70)	30
Secțiunea 1. Pedepsa accesorie	(art. 65)	30
Secțiunea a 2-a. Pedepsele complementare	(art. 66-70)	30
Capitolul IV. Calculul duratei pedepselor	(art. 71-73)	33
Capitolul V. Individualizarea pedepselor	(art. 74-106)	34
Secțiunea 1. Dispoziții generale	(art. 74)	34
Secțiunea a 2-a. Circumstanțele atenuante și circumstanțele agravante	(art. 75-79)	34
Secțiunea a 3-a. Renunțarea la aplicarea pedepsei	(art. 80-82)	36
Secțiunea a 4-a. Amânarea aplicării pedepsei	(art. 83-90)	37
Secțiunea a 5-a. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere	(art. 91-98)	40
Secțiunea a 6-a. Liberarea condiționată	(art. 99-106)	44
Titlul IV. Măsurile de siguranță	(art. 107-112 ¹)	48
Capitolul I. Dispoziții generale	(art. 107-108)	48
Capitolul II. Regimul măsurilor de siguranță	(art. 109-112 ¹)	48
Titlul V. Minoritatea	(art. 113-134)	52
Capitolul I. Regimul răspunderii penale a minorului	(art. 113-116)	52
Capitolul II. Regimul măsurilor educative neprivative de libertate	(art. 117-123)	53
Capitolul III. Regimul măsurilor educative privative de libertate	(art. 124-127)	56
Capitolul IV. Dispoziții comune	(art. 128-134)	58
Titlul VI. Răspunderea penală a persoanei juridice	(art. 135-151)	60
Capitolul I. Dispoziții generale	(art. 135-137)	60
Capitolul II. Regimul pedepselor complementare aplicate persoanei juridice	(art. 138-145)	61
Capitolul III. Dispoziții comune	(art. 146-151)	63
Titlul VII. Cauzele care înlătură răspunderea penală	(art. 152-159)	65
Titlul VIII. Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei	(art. 160-164)	68
Titlul IX. Cauzele care înlătură consecințele condamnării	(art. 165-171)	70
Titlul X. Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală	(art. 172-187)	72
PARTEA SPECIALĂ	(art. 188-446)	75
Titlul I. Infracțiuni contra persoanei	(art. 188-227)	75
Capitolul I. Infracțiuni contra vieții	(art. 188-192)	75

Capitolul II. Infrațiuni contra integrității corporale sau sănătății	(art. 193-198)	76
Capitolul III. Infrațiuni săvârșite asupra unui membru de familie.....	(art. 199-200)	78
Capitolul IV. Agresiuni asupra fătului.....	(art. 201-202)	78
Capitolul V. Infrațiuni privind obligația de asistență a celor în primejdie	(art. 203-204)	79
Capitolul VI. Infrațiuni contra libertății persoanei	(art. 205-208)	80
Capitolul VII. Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile	(art. 209-217)	81
Capitolul VIII. Infrațiuni contra libertății și integrității sexuale	(art. 218-223)	83
Capitolul IX. Infrațiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private	(art. 224-227)	86
Titlul II. Infrațiuni contra patrimoniului	(art. 228-256)	88
Capitolul I. Furtul.....	(art. 228-232)	88
Capitolul II. Tâlhăria și pirateria	(art. 233-237)	89
Capitolul III. Infrațiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii	(art. 238-248)	90
Capitolul IV. Fraude comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice.....	(art. 249-252)	92
Capitolul V. Distrugerea și tulburarea de posesie	(art. 253-256)	93
Capitolul VI. Infrațiuni care au produs consecințe deosebit de grave	(art. 256 ¹)	94
Titlul III. Infrațiuni privind autoritatea și frontiera de stat	(art. 257-265)	95
Capitolul I. Infrațiuni contra autorității.....	(art. 257-261)	95
Capitolul II. Infrațiuni privind frontiera de stat	(art. 262-265)	96
Titlul IV. Infrațiuni contra înfăptuirii justiției	(art. 266-288)	98
Titlul V. Infrațiuni de corupție și de serviciu	(art. 289-309)	105
Capitolul I. Infrațiuni de corupție	(art. 289-294)	105
Capitolul II. Infrațiuni de serviciu	(art. 295-309)	106
Titlul VI. Infrațiuni de fals	(art. 310-328)	111
Capitolul I. Falsificarea de monede, timbre sau de alte valori	(art. 310-316)	111
Capitolul II. Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcare	(art. 317-319)	112
Capitolul III. Falsuri în înscrisuri.....	(art. 320-328)	112
Titlul VII. Infrațiuni contra siguranței publice	(art. 329-366)	115
Capitolul I. Infrațiuni contra siguranței circulației pe căile ferate.....	(art. 329-333)	115
Capitolul II. Infrațiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice.....	(art. 334-341)	116
Capitolul III. Nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare și al materiilor explozive.....	(art. 342-347)	119
Capitolul IV. Infrațiuni privitoare la regimul stabilit pentru alte activități reglementate de lege	(art. 348-351)	121

Capitolul V. Infrapecțiuni contra sãnãtãții publice	(art. 352-359)	127
Capitolul VI. Infrapecțiuni contra siguranței și integritãții sistemelor și datelor informatice	(art. 360-366)	129
Titlul VIII. Infrapecțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socialã	(art. 367-384)	131
Capitolul I. Infrapecțiuni contra ordinii și liniștii publice	(art. 367-375)	131
Capitolul II. Infrapecțiuni contra familiei	(art. 376-380)	134
Capitolul III. Infrapecțiuni contra libertãții religioase și respectului datorat persoanelor decedate	(art. 381-384)	135
Titlul IX. Infrapecțiuni electorale	(art. 385-393)	137
Titlul X. Infrapecțiuni contra securitãții naționale	(art. 394-412)	139
Titlul XI. Infrapecțiuni contra capacitãții de luptã a forțelor armate	(art. 413-437)	143
Capitolul I. Infrapecțiuni sãvârșite de militari	(art. 413-431)	143
Capitolul II. Infrapecțiuni sãvârșite de militari sau de civili	(art. 432-437)	146
Titlul XII. Infrapecțiuni de genocid, contra umanitãții și de rãzboi	(art. 438-445)	148
Capitolul I. Infrapecțiuni de genocid și contra umanitãții	(art. 438-439)	148
Capitolul II. Infrapecțiuni de rãzboi	(art. 440-445)	149
Titlul XIII. Dispoziții finale	(art. 446)	153

PARTEA GENERALĂ

• **LPA (L. nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a NCP). Art. 236.** *Dispozițiile părții generale a NCP, precum și dispozițiile generale ale prezentei legi se aplică și faptelor sancționate penal prin legi speciale, în afară de cazul în care legea dispune altfel.*

Titlul I

Legea penală și limitele ei de aplicare

Capitolul I

Principii generale

Art. 1. Legalitatea incriminării. (1) Legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni.

(2) Nicio persoană nu poate fi sancționată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârșită.

• **VECHIUL CP (L. NR. 15/1968): art. 2, 11.**

Art. 2. Legalitatea sancțiunilor de drept penal. (1) Legea penală prevede pedepsele aplicabile și măsurile educative ce se pot lua față de persoanele care au săvârșit infracțiuni, precum și măsurile de siguranță ce se pot lua față de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală.

(2) Nu se poate aplica o pedeapsă ori nu se poate lua o măsură educativă sau o măsură de siguranță dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârșită.

(3) Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită și aplicată în afara limitelor generale ale acesteia.

• **VECHIUL CP: art. 2, 11.**

• **CONSTITUȚIA ROMÂNIEI. Art. 23. Libertatea individuală.** (...) (12) *Nici o pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii.*

Capitolul II

Aplicarea legii penale

Secțiunea 1

Aplicarea legii penale în timp

Art. 3. Activitatea legii penale. Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în timpul cât ea se află în vigoare.

• **VECHIUL CP: art. 10.**

• **LPA. Art. 5.** (1) *Atunci când o normă penală face trimitere la o altă normă determinată, de la care împrumută unul sau mai multe elemente, modificarea normei completatoare atrage și modificarea normei incomplete.* (2) *În cazul abrogării normei completatoare, norma incompletă va păstra elementele preluate de la aceasta, inclusiv limitele de pedeapsă, în forma existentă la data abrogării, afară de cazul în care legea dispune altfel. (...) Art. 7.* Ori de câte ori o normă în vigoare face trimitere la una sau mai multe infracțiuni prevăzute de CP 1969 sau de o lege specială modificată prin dispozițiile prezentei legi, trimiterea se consideră făcută la infracțiunea sau infracțiunile prevăzute de legea nouă, având aceleași elemente constitutive [Art. 2. În cuprinsul prezentei legi, prin Codul penal din 1969 se înțelege Legea nr. 15/1968 privind Codul penal al României, republicată în Monitorul Oficial al României, P. I, nr. 65 din 16 aprilie 1997, cu modif. și compl. ult.]

Art. 4. Aplicarea legii penale de dezincriminare. Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.

• **VECHIUL CP: art. 12 alin. (1).**

• **LPA. Art. 3. (1)** Dispozițiile art. 4 NCP privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în situațiile în care o faptă determinată, comisă sub imperiul legii vechi, nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi datorită modificării elementelor constitutive ale infracțiunii, inclusiv a formei de vinovăție, cerută de legea nouă pentru existența infracțiunii. (2) Dispozițiile art. 4 NCP nu se aplică în situația în care fapta este incriminată de legea nouă sau de o altă lege în vigoare, chiar sub o altă denumire.

• **HP. Dec. ICCJ (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală – Complet DCD/P) nr. 6/2015** (M. Of. nr. 257 din 17 aprilie 2015): „(...) în interpretarea dispozițiilor art. 4 NCP, succesiunea de acte normative cu privire la prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior (OMMP nr. 3283/2012; art. 202 pct. 8 L. nr. 187/2012; OMAPP nr. 76/2014 și OMAPP nr. 118/2014) nu a avut ca efect imposibilitatea stabilirii acestui preț și, pe cale de consecință, nu a condus la dezincriminarea în concreto a infracțiunilor de tăiere fără drept de arbori din fondul forestier național, prev. de art. 108 [în prezent, art. 107] L. nr. 46/2008 și de furt de arbori din fondul forestier național, prevăzută de art. 110 [în prezent, art. 109] L. nr. 46/2008”.

• **Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 30/2015** (M. Of. nr. 14 din 8 ianuarie 2016): „(...) în situația unei infracțiuni de înșelăciune comise sub imperiul CP 1969, care a produs un prejudiciu sub pragul de 2.000.000 lei, modificarea noțiunii de «consecințe deosebit de grave» în NCP nu produce efectele prevăzute de art. 4 NCP și nici pe cele prevăzute de art. 3 alin. (1) L. nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a NCP și nu conduce la dezincriminarea infracțiunii de înșelăciune”.

A se vedea și **Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 9/2016** (sub art. 371 NCP).

Art. 5. Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei. (1) În cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și actelor normative ori prevederilor din acestea declarate neconstituționale, precum și ordonanțelor de urgență aprobate de Parlament cu modificări sau completări ori respinse, dacă în timpul când acestea s-au aflat în vigoare au cuprins dispoziții penale mai favorabile.

• **VECHIUL CP: art. 13.**

• **NECONSTITUȚIONALITATE. D.C.C. nr. 265/2014** (M. Of. nr. 372 din 20 mai 2014): „(...) dispozițiile art. 5 NCP sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile”.

• **LPA. Art. 10.** Tratatul sancționator al pluralității de infracțiuni se aplică potrivit legii noi atunci când cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub legea nouă, chiar dacă potrivit celorlalte infracțiuni pedeapsa a fost stabilită potrivit legii vechi, mai favorabilă.

(...) **Art. 12. (1)** În cazul succesiunii de legi penale intervenite până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, pedepsele accesorii și complementare se aplică potrivit legii care a fost identificată ca lege mai favorabilă în raport cu infracțiunea comisă. (...) **Art. 16. (1)** Măsura suspendării sub supraveghere a executării pedepsei aplicată în baza CP 1969 se menține și după intrarea în vigoare a NCP, până la împlinirea termenului de încercare stabilit prin hotărârea de condamnare.

(2) Pentru determinarea legii penale mai favorabile cu privire la suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei conform art. 5 NCP, instanța va avea în vedere sfera obligațiilor impuse condamnării și efectele suspendării potrivit legilor succesive, cu prioritate față de durata termenului de încercare sau supraveghere. **Art. 17.** În aplicarea dispozițiilor referitoare la legea penală mai

favorabilă intervenită în cursul procesului, o pedeapsă cu suspendarea executării, aplicabilă potrivit CP 1969, este considerată mai favorabilă decât o măsură educativă privativă de libertate prevăzută de NCP.

● **HP. Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 5/2014** (M. Of. nr. 470 din 26 iunie 2014): „În aplicarea art. 5 NCP, se are în vedere criteriul aprecierii globale a legii penale mai favorabile. (...) nu este permisă combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile cu privire la condițiile de existență și sancționare ale infracțiunii în formă continuată”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 10/2014 (M. Of. nr. 502 din 7 iulie 2014): „(...) în aplicarea art. 5 NCP, circumstanțele atenuante se apreciază global în raport de incriminare și sancțiune. În situația intrării în vigoare a unei noi legi, ce aduce modificări atât cu privire la pedepse, cât și cu privire la circumstanțe atenuante, circumstanțele ca parte din instituția sancțiunii unei infracțiuni nu pot fi privite și analizate distinct față de instituția pedepsei. Înlăturarea circumstanțelor atenuante nu aduce atingere principiului neagravării situației în propria cale de atac prevăzută în art. 418 NCCP, atunci când, în concret, pentru aceeași faptă se stabilește o sancțiune mai puțin severă”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 21/2014 (M. Of. nr. 829 din 13 noiembrie 2014): „(...) dispozițiile art. 5 alin. (1) NCP trebuie interpretate, inclusiv în materia prescripției răspunderii penale, în sensul că legea penală mai favorabilă este aplicabilă în cazul infracțiunilor săvârșite anterior datei de 1 februarie 2014 care nu au fost încă judecate definitiv, în conformitate cu D.C.C. nr. 265/2014”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 13/2015 (M. Of. nr. 410 din 10 iunie 2015): „(...) în aplicarea dispozițiilor art. 5 NCP, conform D.C.C. nr. 265/2014, în cazul pluralității de infracțiuni constând într-o infracțiune pentru care, potrivit CP anterior, a fost aplicată, printr-o hotărâre definitivă, o pedeapsă, cu suspendarea condiționată a executării, care, conform art. 41 alin. (1) NCP, nu îndeplinește condițiile pentru a constitui primul termen al recidivei postcondamnatorii și, respectiv, o infracțiune săvârșită în termenul de încercare, pentru care legea penală mai favorabilă este legea nouă, stabilirea și executarea pedepsei, în urma revocării suspendării condiționate, se realizează potrivit dispozițiilor art. 15 alin. (2) L. nr. 187/2012 raportat la art. 83 alin. (1) CP anterior”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 29/2015 (M. Of. nr. 29 din 15 ianuarie 2016): „(...) în procedura de modificare a pedepsei prevăzută de art. 585 alin. (1) lit. a) NCCP, în cadrul operațiunii de contopire a unei pedepse cu închisoarea aplicată în temeiul CP anterior pentru o infracțiune săvârșită sub imperiul acestei legi cu o pedeapsă cu închisoarea aplicată în temeiul NCP pentru o infracțiune săvârșită sub CP anterior se impune determinarea legii penale mai favorabile condamnatului conform art. 5 NCP”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 7/2016 (M. Of. nr. 251 din 5 aprilie 2016): „(...) în aplicarea dispozițiilor art. 5 NCP, în cazul pluralității de infracțiuni constând în săvârșirea unor infracțiuni anterior datei de 1 feb. 2014, respectiv a unor infracțiuni comise după intrarea în vigoare a NCP, pentru infracțiunile săvârșite anterior datei de 1 feb. 2014 se va aplica legea penală mai favorabilă – identificată ca fiind legea veche sau legea nouă –, iar pentru infracțiunile săvârșite sub imperiul legii penale noi, precum și pentru tratamentul sancționator al concursului de infracțiuni se va aplica legea nouă, conform art. 3 NCP și art. 10 L. nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a NCP”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 11/2016 (M. Of. nr. 468 din 23 iunie 2016): „(...) în aplicarea dispozițiilor art. 5 NCP, conform D.C.C. nr. 265/2014, în cazul pluralității de infracțiuni constând într-o infracțiune pentru care potrivit CP anterior a fost aplicată printr-o hotărâre definitivă o pedeapsă cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei potrivit art. 86¹ CP anterior și o infracțiune săvârșită în termenul de încercare, pentru care legea penală mai favorabilă este considerată legea nouă, stabilirea și executarea pedepsei rezultante în urma revocării suspendării sub supraveghere se realizează conform art. 96 alin. (4) și (5) NCP”.

● **CONSTITUȚIA ROMÂNIEI. Art. 15. Universalitatea.** (...) (2) Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.

Art. 6. Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei.

(1) Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea completă a pedepsei închisorii sau amenzii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai ușoară, sancțiunea aplicată, dacă depășește maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, se reduce la acest maxim.

(2) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detențiune pe viață și până la executarea ei a intervenit o lege care prevede pentru aceeași faptă numai pedeapsa închisorii, pedeapsa detențiunii pe viață se înlocuiește cu maximul închisorii prevăzut pentru acea infracțiune.

(3) Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai amenda, pedeapsa aplicată se înlocuiește cu amenda, fără a se putea depăși maximul special prevăzut în legea nouă. Ținându-se seama de partea executată din pedeapsa închisorii, se poate înălțura în totul sau în parte executarea amenzii.

(4) Măsurile educative neexecutate și neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conținutul și limitele prevăzute de aceasta, dacă este mai favorabilă.

(5) Când legea nouă este mai favorabilă în condițiile alin. (1)-(4), pedepsele complementare și măsurile de siguranță neexecutate și neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conținutul și limitele prevăzute de aceasta.

(6) Dacă legea nouă este mai favorabilă numai sub aspectul pedepselor complementare sau măsurilor de siguranță, acestea se execută în conținutul și limitele prevăzute de legea nouă.

(7) Când o dispoziție din legea nouă se referă la pedepse definitiv aplicate, se ține seama, în cazul pedepselor executate până la data intrării în vigoare a acesteia, de pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispozițiilor alin. (1)-(6).

● VECHIUL CP: art. 14-15.

● **LPA. Art. 4.** *Pedeapsa aplicată pentru o infracțiune printr-o hotărâre ce a rămas definitivă sub imperiul Codului penal din 1969, care nu depășește maximul special prevăzut de Codul penal, nu poate fi redusă în urma intrării în vigoare a acestei legi. (...) Art. 8.* *Dispozițiile art. 4 se aplică în mod corespunzător și pedepselor aplicate prin hotărâri care au rămas definitive anterior intrării în vigoare a prezentei legi, pentru fapte incriminate de actele normative prevăzute în titlul II. (...).*

● **HP. Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 1/2014 (M. Of. nr. 349 din 13 mai 2014):** „În aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei înainte de intrarea în vigoare a NCP, pentru ipoteza unui concurs de infracțiuni, într-o primă etapă se verifică incidența dispozițiilor art. 6 NCP, cu privire la pedepsele individuale. În a doua etapă, se verifică dacă pedeapsa rezultantă aplicată potrivit legii vechi depășește maximul la care se poate ajunge în baza legii noi, conform art. 39 NCP. În cazul în care pedeapsa rezultantă aplicată potrivit legii vechi depășește maximul la care se poate ajunge în baza art. 39 NCP, pedeapsa rezultantă va fi redusă la acest maxim. În caz contrar, pedeapsa rezultantă va rămâne astfel cum a fost stabilită potrivit legii vechi”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 6/2014 (M. Of. nr. 471 din 26 iunie 2014): „În aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei potrivit art. 6 alin. (1) NCP, în cazul tentativei, limita maximă a pedepsei ce trebuie avută în vedere este maximul prevăzut de lege pentru forma tentată (maximul special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată, redus sau înlocuit conform dispozițiilor privind tratamentul sancționator al tentativei)”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 7/2014 (M. Of. nr. 471 din 26 iunie 2014): „În aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit art. 6 NCP, în cazul infracțiunilor continuate, prin sintagma «maxim special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită» se înțelege maximul special prevăzut de lege

pentru infracțiunea, fără luarea în considerare a cauzei de majorare a pedepsei prevăzută pentru infracțiunea continuată”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 8/2014 (M. Of. nr. 473 din 27 iunie 2014): „În aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei potrivit art. 6 alin. (1) NCP, (...) la maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită nu se vor lua în considerare circumstanțele atenuante sau agravante reținute condamnatului și care apar valorificate în pedeapsa concretă, atunci când se compară pedeapsa aplicată cu maximul special prevăzut de legea nouă”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 13/2014 (M. Of. nr. 505 din 8 iulie 2014): „Dispozițiile art. 6 alin. (1) NCP, privitoare la legea mai favorabilă după judecarea definitivă a cauzei, sunt aplicabile și cu privire la hotărârea de condamnare pronunțată de un alt stat față de cetățenii români, dacă aceasta a fost recunoscută în procedura reglementată de L. nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 14/2014 (M. Of. nr. 525 din 15 iulie 2014): „(...) în aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei, potrivit art. 6 alin. (1) NCP, atunci când se compară pedeapsa aplicată cu maximul special prevăzut de legea nouă, nu se va lua în considerare cauza specială de reducere a pedepsei prevăzută de art. 320¹ alin. (7) CPP anterior, reținută condamnatului și valorificată în pedeapsa concretă”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 15/2014 (M. Of. nr. 546 din 23 iulie 2014): „(...) în interpretarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) NCP, pentru ipoteza unei infracțiuni comise în stare de recidivă postexecutorie judecată definitiv înaintea de intrarea în vigoare a NCP, pedeapsa aplicată prin hotărârea de condamnare se va compara cu maximul special prevăzut în legea nouă pentru infracțiunea săvârșită prin luarea în considerare a dispozițiilor art. 43 alin. (5) NCP”.

A se vedea **Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 18/2014** (sub art. 125 NCP).

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 3/2015 (M. Of. nr. 380 din 2 iunie 2015): „(...) în aplicarea dispozițiilor art. 6 NCP, stabilirea pedepsei în baza legii noi, în cazul pluralității de infracțiuni care, potrivit CP din 1969, presupunea reținerea stării de recidivă postcondamnatorie cu revocarea suspendării condiționate, iar, potrivit NCP, condițiile recidivei postcondamnatorii cu privire la primul termen nu mai sunt întrunite, se determină conform art. 44 raportat la art. 39 NCP, referitoare la pluralitatea intermediară”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 12/2015 (M. Of. nr. 409 din 10 iunie 2015): „În interpretarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) NCP, în cazul pedepselor definitive pentru infracțiuni care au produs consecințe deosebit de grave potrivit CP anterior, determinarea maximului special prevăzut de legea nouă se realizează, chiar dacă valoarea prejudiciului este inferioară pragului valoric prevăzut de art. 183 NCP, prin raportare la varianta agravată a infracțiunilor limitativ enumerate în art. 309 NCP”.

Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 13/2016 (M. Of. nr. 457 din 21 iunie 2016): „(...) în aplicarea dispozițiilor art. 6 NCP, în cazul unei infracțiuni în formă continuată care, potrivit legii penale noi, nu mai îndeplinește condițiile de existență ale infracțiunii continuate, ci condițiile concursului de infracțiuni, instanța se raportează la maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, iar nu la pedeapsa maximă ce ar rezulta prin aplicarea dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni conform legii penale noi”.

● **CONSTITUȚIA ROMÂNIEI.** A se vedea art. 15 alin. (2) CR (sub art. 6 NCP).

Art. 7. Aplicarea legii penale temporare. (1) Legea penală temporară se aplică infracțiunii săvârșite în timpul când era în vigoare, chiar dacă fapta nu a fost urmărită sau judecată în acel interval de timp.

(2) Legea penală temporară este legea penală care prevede data ieșirii ei din vigoare sau a cărei aplicare este limitată prin natura temporară a situației care a impus adoptarea sa.

● **VECHIUL CP: art. 16.**